

Realizacja programu zwalczania choroby Aujeszky'ego na terenie województwa pomorskiego

*lek. wet. Maciej Dragun
Wojewódzki Inspektor Weterynaryjny ds. zdrowia i ochrony zwierząt*

Realizacja programu zwalczania choroby Aujeszky'ego na terenie województwa pomorskiego

- Podstawy prawne
- Zasady zwalczania
- Etapy uwalniania stad
- Stopień realizacji, dane statystyczne i plany realizacji
- Napotkane problemy

Podstawy prawne

- Ustawa z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 69, poz.625 z późn. zm.)
- Rozporządzenie RM z dnia 19 marca 2008r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszky'ego (ze zmianą Dz.U 2009 Nr 74, poz. 631)
- Rozporządzenie RM z dnia 6 grudnia 2012 r.w sprawie wprowadzenia programu zwalczania i monitorowania choroby Aujeszkyego u świń (Dz.U 2012, poz. 1440)

Zasady zwalczania choroby Aujeszky

1. Monitorowanie sytuacji epizootycznej poprzez badania
2. Likwidacja ognisk choroby
3. Kontrola przemieszczania zwierząt

Etapy uwalniania stad

- Pogłowie stad na terenie województwa pomorskiego w 2008r. było ocenione wg rejestru ARiMR na **2 407 475 sztuk świń w 15 055 stadach**
- Po kontroli większości gospodarstw stwierdzono, że ok. 25% stad, w których wykazane były świnię, w rzeczywistości są „puste” a pogłowie wynosi ok. **750 000 sztuk świń**
- Na koniec 2013r. – **14 478 stad** (8 705 obsadzonych i 5773 pustych) oraz **577 676 świń w tych stadach**

Zwalczanie – JAK BYŁO?

- Ze względu na bardzo mały odsetek stad zakażonych oraz małe pogłowie świń w tych stadach,
- Ze względów ekonomicznych
- Ze względu na skuteczność zwalczania choroby

Zwalczanie - JAK BYŁO?

- **wszystkie stada zakażone wykryte w I, II i III próbkobranii podlegają likwidacji**
- **na etapie stałego monitorowania likwidowane są sztuki wyłącznie serododatnie**

Zwalczanie - JAK BYŁO?

OSTATNI WYNIK DODATNI

24.11.2010r.

**nie przeprowadzano szczepień w związku ze
zwalczaniem choroby**

Stopień realizacji

Etap I próbkobrania – zakończony X.2010r.

- Przebadano 16 948 stad trzody chlewnej
- Pobrano 97 892 próbek krwi, które zostały przebadane
- Uzyskano 60 wyników dodatnich w 33 stadach
- W stadach zakażonych przebywało 2 158 świń

Stopień realizacji

Etap II próbkobrania zakończono w III 2011r.

- Pobrano 115 587 próbki krwi, które zostały przebadane w 13 386 stadach
- Uzyskano 16 wyników dodatnich w 12 stadach
- W stadach zakażonych przebywało 3 272 świń (w tym w 1 stadzie 2632szt. to tuczniki ubite w masie ubojowej)

Stopień realizacji

Etap III próbkobrania zakończono w VI 2011r.

- Pobrano 130 693 próbki krwi, które zostały przebadane w 10 264 stadach
- Uzyskano 3 wyniki dodatnie w trzech stadach gdzie przebywało 295 świń

Stopień realizacji

W sierpniu 2009 r. rozpoczęto etap stałego monitorowania choroby

- do czasu uznania regionu za wolny od wirusa ch.A. badaniu będą podlegały $\frac{1}{3}$ stad w okresie 4 miesięcy, tak aby w ciągu roku przebadanych zostało 100% stad.

Dane statystyczne

Liczba ognisk	A1	A2	A3	Monitoring	RAZEM	% ZAKAŻENIA STAD
2008	33	10	0	----- -	43	0,38
2009	0	1	3	5	9	0,08
2010	0	0	0	1	1	0,02
2011 -2014	0	0	0	0	0	0
RAZEM	33	11	3	6	53	-----

Dane statystyczne

Liczba zwierząt (+)	A1	A2	A3	Monitoring	RAZEM	% ZAKAŻENI A ZWIERZĄT
2008	60	13	0	-----	73	0,05
2009	0	2	3	8	13	0,01
2010	0	0	0	1	1	0,002
2011-2014	0	0	0	0	0	0
RAZEM	60	15	3	9	87	-----

Dane statystyczne

Liczba ognisk w poszczególnych powiatach

Powiat	A1	A2	A3	MA	RAZEM
Powiat bytowski	0	0	0	1	1
Powiat chojnicki	6	0	1	3	10
Powiat człuchowski	0	1	0	0	1
Powiat kartuski	0	1	0	0	1
Powiat kościerski	1	2	0	1	4
Powiat nowodworski	1	1	0	0	2
Powiat słupski	0	1	0	0	1
Powiat starogardzki	22	2	1	0	25
Powiat tczewski	1	3	0	1	5
Powiat wejherowski	2	0	0	0	2
Powiat sztumski	0	0	1	0	1
RAZEM	33	11	3	6	53

Dane statystyczne

LICZBA ZWIERZĄT ZLIKWIDOWANYCH W OGNISKACH CHOROBY

	2008	2009	2010	2011-2014	RAZEM
A1	2158	0	0	0	2158
A2	635	2623	0	0	3258
A3	0	295	0	0	295
MA	0	8	1	0	9
RAZEM	2793	2926	1	0	5720*

* w tym 4 866szt. podlegało normalnemu ubojowi

Etap stałego monitorowania choroby

Właściwy PLW, kiedy wszystkie stada na terenie powiatu uzyskają statusy:

- wolne od wirusa ch.A. lub
- wolne od wirusa ch.A. - szczepione

**nadaje wszystkim stadom status urzędowo
wolne od wirusa ch.A. oraz otwiera
możliwość utworzenia regionu wolnego
od choroby**

Etap stałego monitorowania choroby

W dniu 12.11.2012r.

teren woj. pomorskiego

na podstawie zgłoszenia z dnia 23.10.2012r.

**Został uznany za wolny od wirusa choroby
Aujeszky**

Stałe monitorowanie choroby w regionach uznanych za wolne

◎ PLANOWANIE w 2012r.:

- 7 regionów po 58 stad po 13 próbek w stadzie (5 278 próbek rocznie)
- 40 próbek na kwartał w 8 fermach przemysłowych z lochami (1 280 próbek rocznie)
- 100% knurów – ok. 1900 (dane statyst. z 2011r.)
- **RAZEM 8 458 próbek w ciągu roku**

Zgłaszanie regionu wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego

- Pkt 3.5 załącznika do Rozporządzenia RM z dnia 27 kwietnia 2009r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkiego (Dz.U Nr 74, poz. 631 z późn. zm.)
- Procedura Głównego Lekarza Weterynarii polecona pismem GIWz.401/AD-34/2/2012 z dnia 06.08.2012r.

Zgłaszanie regionu wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego

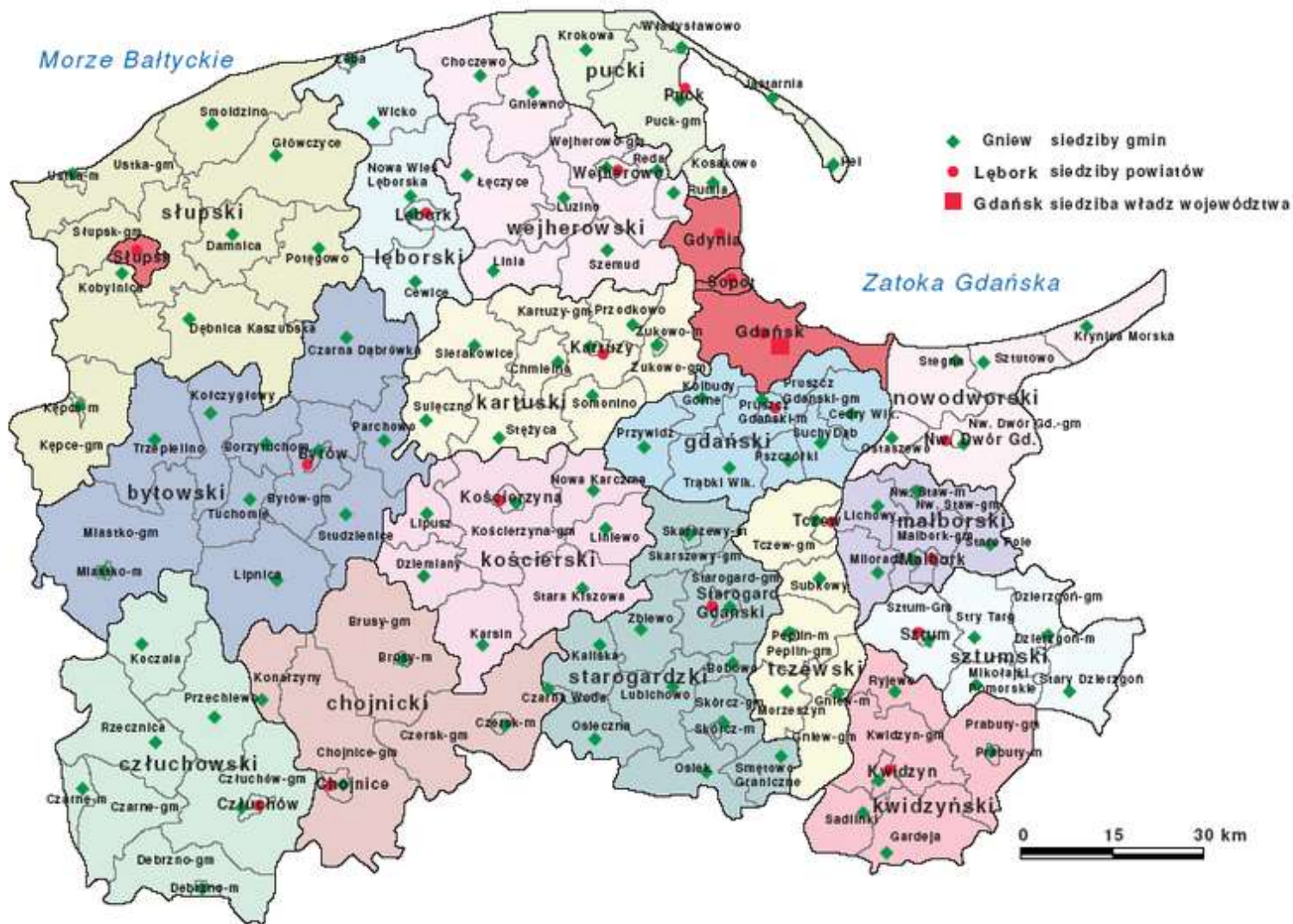
- Procedura Głównego Lekarza Weterynarii polecona pismem GIWz.401/AD-34/2/2012 z dnia 06.08.2012r. PLW przekazuje informację o:
 - zarejestrowaniu stad świń w ARiMR
 - zbadaniu świń powyżej 12 tyg. życia zgodnie z programem
 - o nadaniu stadom odpowiednich statusów (wolnych i urzędowo wolnych) i zakazu szczepienia w stadach świń
 - Przeprowadził kontrolę przemieszczania zwierząt w 5% stad świń z wynikiem pozytywnym

WLW weryfikuje informacje jeżeli uzna to za konieczne

Kryteria planowania regionów wolnych od ch. Aujeszzky

- Stworzenie jak największej liczby regionów, co zagwarantuje badanie większej liczby stad i pobieranie większej liczby próbek, przez co monitorowanie będzie bardziej wiarygodne
- Liczniejsze i mniejsze regiony zagwarantują w przypadku uzyskania wyniku dodatniego zawieszenie statusu epizootycznego na mniejszym obszarze

Morze Bałtyckie

- ◆ Gniew siedziby gmin
- Lębork siedziby powiatów
- Gdańsk siedziba władz województwa

0 15 30 km

podział regionów

1. Region I (2 331 km²)

- Powiat gdański
- M. Gdańsk
- M. Gdynia
- M. Sopot
- Powiat kartuski

Powiat kartuski (posiada duży zakład ubojowy co stwarza większe ryzyko zawleczenia choroby) w przypadku zawieszenia statusu regionu zostanie zablokowany jedynie obszar powiatów Trójmiasta i gdańskiego o małym pogłowiu świń i niskiej aktywności handlowej

podział regionów

2. Region II (2 043 km²)

- Powiat tczewski
- Powiat starogardzki

podział regionów

3. Region III (2 347 km²)

- Powiat słupecki
- M. Sępólno

Odrębny powiat spełniający kryterium min. 2000km²

podział regionów

4. Region IV (2 713 km²)

- Powiat kwidzyński
- Powiat malborski
- Powiat sztumski
- Powiat nowodworski

(posiadają zblizoną historie epizootyczną niskiego odsetka zakażonych stad co świadczy o zblizonym ryzyku rozprzestrzeniania choroby oraz region z tych powiatów posiada naturalną barierę w postaci Wisły.

podział regionów

5. Region V (2 530 km²)

- Powiat chojnicki
- Powiat kościerski

Posiadają zakłady ubojowe co stwarza ryzyko zawleczenia choroby posiadają podobny status i stopień zagrożenia rozprzestrzeniania się choroby

podział regionów

6. Region VI (2 565 km²)

- Powiat pucki
- Powiat wejherowski
- Powiat lęborski

posiadają zblizoną historie epizootyczna niskiego odsetka zakazonych stad co świadczy o zblizonym ryzyku rozprzestrzeniania choroby

podział regionów

Region VII (3 767 km²)

- Powiat bytowski
- Powiat człuchowski

wielkoprzemysłowe farmy reprodukcyjne połączone z powiatem bytowskim o spokojnej historii epizootycznej bez dużych zakładów ubojowych

Zgłaszanie regionu wolnego od wirusa choroby Aujeszkiego

- Procedura Głównego Lekarza Weterynarii polecona pismem GIWz.401/AD-34/2/2012 z dnia 06.08.2012r.
- 60 dni po zgłoszeniu regionu do GLW, przemieszczanie świń oraz materiału biologicznego odbywa się zgodnie z pkt. 2.7. programu

Etap stałego monitorowania choroby

Założenia

- Jeżeli w okresie 24 miesięcy stałego monitorowania choroby w regionie uznanym za wolny od wirusa ch.A. nie zostanie odnotowana choroba region może zostać uznany przez Komisję Europejską za urzędowo wolny.

Etap stałego monitorowania choroby Założenia

- Okres 24 miesięcy monitorowania z wynikami ujemnymi badań dla woj. pomorskiego

mija w dniu 12.11.2014r.

Problemy w terenie

Nieświadomość rolników o ich obowiązkach w odniesieniu:

- do zgłaszania przemieszczeń trzody chlewnej
- do zgłaszania siedzib stad świń
- przestrzegania wymogów świadectw zdrowia
- ZNAKOWANIA ŚWIŃ

Problemy w terenie

- Utrudnianie przez rolników, pracy lekarzom weterynarii pobierającym krew (odmowa wstępu do gospodarstwa dla lek. wet.)
- Opóźnione zgłaszanie stad, które nie zostały zlokalizowane przez lekarzy weterynarii

Dziękuję za
uwagę